

забезпечити більш високий рівень абластики і антибластики, значно спрощує техніку проведення операції та покращує її результати. Рекомендовані схеми, впливаючи на ключові патогенетичні механізми неоплазійного процесу, створюють несприятливі умови для пухлинної трансформації, активують і посилюють протипухлинний захист, не спричиняючи токсичного впливу на організм. При цьому підбір засобів фармакологічної корекції проводиться у відповідності із особливостями гемостазіологічних зрушень у конкретного пацієнта, що дає змогу індивідуального підходу до блокування ключових патогенетичних механізмів неоплазійної трансформації.

УДК 619:617.57/58:636.7

Поширеність та особливості клінічного перебігу за остеоартрозів у собак в умовах міста Дніпро

*Білий Д.Д., Антоненко А.М.
dmdmbeliy@i.ua*

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Вступ. Питанню вивчення етіопатогенезу і лікування кістково-суглобової патології, яка супроводжується порушенням багатьох ланок ендокринного, мінерального обмінів, приділяється достатньо багато уваги з боку вітчизняних і зарубіжних дослідників. Тим не менш, на сучасний момент продовжується вивчення етіології остеоартрозу, його патогенезу, пошук лікарських засобів, здатних загальмувати або навіть повністю зупинити розвиток даної патології.

Остеоартроз – хвороба, зумовлена дистрофічно-деструктивним процесом у кістковій та хрящовій тканинах суглобів, які часто вражають тварин і людей. Описані спонтанні захворювання на остеоартроз суглобів великої рогатої худоби, коней, свиней, собак, кішок, верблюдів, овець, а також лабораторних тварин – білих шурів, мишей, кролів, хом'яків.

Вивчення провідних ланок патогенезу остеоартрозу, зокрема порушень обміну протеогліканів на експериментальних тваринах, обстеження хворих на спонтанний остеоартроз собак, розробка та удосконалення методів його діагностики і лікування є актуальними науковими проблемами, які потребують подальших досліджень.

Мета дослідження – визначити етіологічні фактори та особливості клінічного перебігу остеоартрозу у собак в умовах міста Дніпро.

Матеріал та методи дослідження. Дослідження проводили на базі лікарень ветеринарної медицини міста Дніпро протягом 2015–2018 років. При надходженні пацієнтів проводили їх реєстрацію та збір анамнезу.

Клінічну оцінку ефективності лікування проводили, враховуючи: інтенсивність больової реакції (у спокої, під час руху, за пасивних рухів, вночі); вираженість набряку; рухливість суглобу; ступінь кульгавості.

Додатково проводили аналіз рентгенологічної картини (приймали до уваги наявність субхондрального склерозу, звуження суглобової щілини, крайових осте офітів, субхондральних кіст), але слід враховувати, що вона змінюється дещо повільніше у порівнянні із процесами, які відбуваються в даний період.

Результати дослідження. Аналіз історій хвороб собак, які надходили протягом 2015–2018 років до лікарень ветеринарної медицини різних форм власності міста Дніпро, свідчить про те, що найбільш часто патологія суглобів реєструється у великих порід собак, таких як німецька вівчарка (17,95 % випадків), мастино неаполітано та ротвейлер (по 14,53 % пацієнтів), кане-корсо (11,96 % тварин), лабрадор (10,26 % собак).

Як свідчать отримані результати, остеоартроз діагностувався, які правило, у представників великих порід: відсоток собак із даним захворюванням збільшується із підвищенням вагових категорій тварин. Зокрема, якщо пацієнти із масою тіла до 10 кг склали лише 5,84 %, 20–30 кг – вже 13,87 %, то більше 50 кг – 27,73 % від загальної кількості особин із остеоартрозом.

Необхідно відзначити, що остеоартрози вражають у абсолютній більшості випадків псів: із 137 пацієнтів пси склали 79,56 % (109 особин), суки – 28 тварин (20,44 %).

Необхідно відзначити, що остеоартроз може вражати будь-які суглоби, але частіше він діагностується у кульшовому (26,28 %), ліктьовому (25,54 %), плечовому (19,71 %) та колінному (17,52 %) суглобі.

Аналіз етіологічних факторів розвитку остеоартрозів дозволив виділити наступні: дисплазія суглобу (призводить до перевантаження окремих структур суглобу внаслідок зменшення конгруентності суміжних поверхонь); порушення статички (зміщення вісі, порушення рівноваги, гіперрухливість суглобу); надмірне функціональне навантаження, яке призводить до постійного перевантаження суглобового хряща; інфекція суглобу; асептичне запалення суглобу; травма суглобу (переломи, вивихи, контузії); ішемія субхондральної кістки; порушення метаболізму (хондрокальциноз); остео дистрофія; патологія нервової системи (нейротрофічна артропатія); ендокринні порушення (рахіт); зниження резистентності хряща до нормального навантаження, обумовлене генетично.

Клінічна картина остеоартрозу залежить від стадії розвитку патологічного процесу, супутніх суміжних патологій (синовіту), кількості уражених хворобою суглобів.

Необхідно відзначити, що за фізикального обстеження собак із остеоартрозом крім кульгавості, виявляли також інші симптоми: атрофію м'язів ураженої кінцівки; біль при пальпації суглобу (іноді можна було виявити параартикулярні зміни, звичайно на III або IV стадіях розвитку хвороби); хрускіт, тріск, які відчуються у суглобі при його пальпації та пасивних і ривкоподібних рухах.

Але найбільш чітку інформацію щодо патологічного процесу у суглобі давали рентгенологічні дослідження, результати якої залежали від стадії розвитку і ступеня деформування суглобових поверхонь. На ранніх стадіях розвитку остеоартрозу рентгенологічна картина могла бути відсутньою. Наприклад, у тих випадках, коли остеоартроз вже проявлявся больовим симптомом і, можливо, реактивним синовітом, на знімку реєстрували майже непомітне потоншення хряща. Рентгенологічна картина могла проявлятися наступними симптомами: звуження суглобової щілини: дана ознака не була специфічною в силу значного різноманіття порід і індивідуальних особливостей анатомії, хоча в деяких випадках він міг бути єдиним виявленим на рентгеновському знімку показником, при відсутності грубої деформації суглобових поверхонь і остеофітів; деформація і дефігурація суглобових поверхонь: ознака ставала вираженою не раніше II, III стадій розвитку; остеофітозні розростання по периметру суглоба; фрагментація окремих ділянок хряща з прилягаючою кісткою; поява внутрішньосуглобових включень, так званих суглобових "мишей".

При рентгенографії у деяких пацієнтів виявляли патологічні процеси, пов'язані із хребтом: діагностували остеохондроз, спондилоартроз тощо.

Висновки. Захворювання суглобів у собак являє собою поширену патологію, яка займає одне із ведучих місць в структурі хірургічних хвороб. На сьогоднішній момент реєструється тенденція до збільшення кількості пацієнтів із ураженнями суглобів, що пов'язано із негативною ситуацією щодо первинних випадків, а також недостатньою ефективністю лікувальних заходів.

Встановлена залежність частоти реєстрації патології суглобів від розмірів тварини та рівня травмування.

Діагностичні підходи за хвороб суглобів повинні бути комплексними, включати загальноклінічні та спеціальні методи дослідження, поєднання результатів яких дозволить визначити особливості перебігу патологічного процесу у конкретного пацієнта та призначити оптимальне лікування.